

**UNIVERSITY
OF TURKU**

This is a self-archived – parallel-published version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details. When using please cite the original.

AUTHOR	Åberg, Anne-Maj; Mäkilä, Mari; Mutta, Maarit
TITLE	Skivprofilen i början av skrivprocessen hos andraspråksinlärare
YEAR	2026
VERSION	Final draft
CITATION	Åberg, Anne-Maj; Mäkilä, Mari; Mutta, Maarit (2026). Skivprofilen i början av skrivprocessen hos andraspråksinlärare. In E. Risto, R. Kosunen, K. Lepistö, M. Ohtamaa, & P. Rossi (Eds.), <i>Svenskan i Finland</i> 21 (pp. 343-360). Oulun yliopisto. https://urn.fi/URN:NBN:fi:oulu-202605183404
COPYRIGHT	© University of Oulu, 2026. This publication is copyrighted. You may download, display and print it for your own personal use. Commercial use is prohibited. © Oulun yliopisto, 2026. Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty. https://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/

Skrivprofilen i början av skrivprocessen hos andraspråksinlärare

Anne-Maj Åberg, Mari Mäkilä och Maarit Mutta

1 Inledning

Denna artikel handlar om andraspråksinlärares¹ skrivprofiler i början av skrivprocessen. Vi undersöker på vilket sätt andraspråksinlärare inleder sin produktion på tre olika andraspråk: svenska, engelska och tyska. Med skrivprofil avser vi skribentens sätt att planera, producera och revidera sin text (Van Waes & Schellens 2003). Vi fokuserar på inledningsfasen i skrivprocesserna dvs. skrivandet från början av skrivprocessen fram till slutet av den första meningen i brödtexten.

I tidigare forskning om skrivprocesser har man bland annat jämfört inlärares skrivprofiler på förstaspråk med profilerna på andraspråk (t.ex. Mohsen 2024). Flera studier har fokuserat på hela skrivprocesser men man har också studerat skillnader i inledningsfaserna (t.ex. Mutta, Laine, Åberg & Mäkilä u.u.). Dessa studier har strävat efter att visa på vilket sätt inlärare inleder sina texter och på vilket sätt språkfärdigheten påverkar inledningsfasen. I vår studie analyserar vi inledningsfasen i skrivprocesserna på tre olika andraspråk. Genom att granska inlärares sätt att inleda skrivprocessen på olika andraspråk kan man mera ingående studera de faktorer som påverkar skrivandet på ett andraspråk. Syftet med studien är att synliggöra eventuella skillnader i inledningsfaserna för att öka forskares och lärares förståelse för skrivprocesser på andraspråk. Vi besvarar följande forskningsfrågor:

1. Vilka skrivprofiler förekommer det hos informanterna på tre olika andraspråk i början av skrivprocessen?
2. Hur skiljer sig skrivprofilerna mellan de tre olika andraspråken i början av skrivprocessen?

¹ Även om det ibland görs skillnad mellan andraspråk som lärs in i målspråksmiljön och främmandespråk som lärs in utanför målspråksmiljön är det vanligt att använda termen andraspråk som paraplyterm som täcker inläring i både formella och informella kontexter (se t.ex. Hammarberg 2004; Abrahamsson 2009).

Materialet har samlats in med hjälp av tangentloggningsprogrammet GenoGraphiX-Log (GGXLog) och består av inspelade skrivprocesser av fem universitetsstudenter. I artikeln kategoriserar vi inledningsfaserna i skrivprofilerna och synliggör skillnader mellan profilerna genom visualiseringar.

Vi inleder artikeln med att diskutera skrivprocesser och skrivprofiler i avsnitt 2. Efter det presenteras materialet och analysmetoderna i avsnitt 3 och resultaten i avsnitt 4. Artikeln avslutas med en sammanfattande diskussion om resultaten i avsnitt 5.

2 Skrivprocesser och skrivprofiler

Skrivprocessen utgörs av en dynamisk relation mellan kognitiva processer såsom planering, produktion och revidering (Hayes & Flower 1980; Kellogg 1996; Cislaru & Olive 2018; se även Hayes 2006:36). Dessa skeden är återkommande och överlappar varandra särskilt när man skriver på dator (Roca de Larios, Coyle & Nicolás-Conesa 2016). Vidare påverkas skrivprocessen både av interna och externa faktorer såsom kontexten och själva uppgiften samt av skribentens motivation och skrivprofil (se t.ex. Åberg, Mäkilä & Mutta 2025:42).

Skrivprocesser innehåller explicit eller implicit planering både när man skriver på förstaspråk och andraspråk. Skribenterna planerar ofta sin produktion i början av skrivprocessen, dvs. i inledningsfasen, men planeringen kan också ske senare under skrivandet (Hayes & Flower 1980, Ellis & Yuan 2004; se även Lindström & Zetterholm 2019). Enligt tidigare forskning planerar särskilt mer avancerade skribenter sin produktion i början av processen medan inlärare på lägre färdighetsnivåer brukar planera under processen (Révész, Michel, Lu, Kourtali, Lee & Borges 2022:4; jfr Mohsen 2024). Planeringen kan gälla både textens innehåll och dess struktur (Johansson 2018) och har därmed en stor inverkan såväl på den färdiga texten som på skrivprocessen (Hayes 2006:33).

Förmågan att producera text är en väsentlig del av skrivprocessen. Hos andraspråksinlärare påverkas textproduktionen speciellt av språkfärdigheten (Mutta, Peltonen, Laine & Lintunen 2025:3; se även Chenoweth & Hayes 2001; Forbes 2018). På grund av begränsade kunskaper i målspråket kan det vara svårt för inläraren att producera text och särskilt brister i ordförrådet försvårar textproduktionen (Chenoweth & Hayes 2001; Åberg m.fl. 2025; se även Jung 2017:193–194).

Skribenterna kan revidera sin text både under skrivprocessen och efter att skrivandet är avslutat. Revideringen består exempelvis av raderingar och omformuleringar. Hos andraspråksinlärare gäller revideringarna ofta grammatik eller

ortografi (se t.ex. Lindström & Zetterholm 2019:69). Resultaten i tidigare studier tyder på att andraspråksinlärare lyckas revidera sin text bättre i slutet av skrivprocessen än under den (Hayes 2006:29; se även diskussionen i Révész m.fl. 2022:3–4).

Inlärares sätt att planera, producera och revidera sina texter påverkas av uppgiften och skrivsituationen (t.ex. Kormos 2014:199; Lindström & Zetterholm 2019:70). Exempelvis har skribenten inte alltid tid att planera sin text, temat kan vara utmanande eller det kan kännas onödigt att revidera en text som inte bedöms.

Vidare beror skribentens sätt att planera, producera och revidera sin text på de för skribenten typiska skrivstrategier som utgör skribentens skrivprofil (se Forbes 2018; Mutta & Laine 2024). Skrivprofilen kan variera från en text till en annan och till och med inom samma text (Van Waes 1992; Van Waes & Schellens 2003). Skrivprofilen kan tänkas vara en av de mest avgörande faktorerna för skillnader i skrivprocesser. Skribenter och skrivprocesser har kategoriserats i profiler på flera olika sätt. Van Waes (1992) gör skillnad mellan skrivprofil och skribentprofil. Skrivprofilen beskriver exempelvis skillnader i olika skeden av skrivprocessen och textens strukturella egenskaper medan skribentprofilen syftar till skribentens individuella sätt att skriva. Det är dock svårt att skilja mellan dessa två profiler eftersom skribenten, som redan konstaterats, kan ändra sitt sätt att skriva beroende på situationen till och med under en och samma skrivprocess (se även Mutta m.fl. 2025:8). I denna studie använder vi begreppet skrivprofil för att beskriva skillnader i skrivprocesser under inledningsfasen (se även Mutta m.fl. u.u.).

Skrivprofiler kan definieras både utifrån den färdiga texten och utifrån skrivprocessen (Van Waes & Schellens 2003). I tidigare studier har skrivprofiler analyserats exempelvis utgående från den totala skrivtiden och det totala antalet ord i den färdiga texten samt utgående från paus- och revideringsmönstren i skrivprocessen (Van Waes 1992; Mutta 2020; Mutta m.fl. u.u.). Mutta m.fl. (2025) undersökte både muntlig och skriftlig produktion i L1-finska och L2-engelska² hos 11 universitetsstudenter. Studenternas språkfärdighet i engelska varierade mellan B1 och C2 enligt den gemensamma referensramen för språk (CEFR 2001). Utifrån bland annat den totala skrivtiden, det totala antalet ord, paustiden och raderingarna identifierades fyra olika kategorier av skrivprofiler: *snabb och produktiv skribent*, *snabb skribent*, *långsam och produktiv skribent* samt *långsam och reflekterande skribent*. I de fyra kategorierna ingick skribenter från alla de undersökta språkfärdighetsnivåerna. Det visade sig också att några skribenter var snabbare och mer produktiva i L2 än i L1.

² Med förkortningen L1 avser vi förstaspråk och med förkortningen L2 andraspråk.

Detta tyder på att skrivprofilen påverkas av flera olika faktorer i tillägg till språkfärdigheten.

I en annan undersökning studerade Mutta m.fl. (u.u.) skrivprofiler i början av skrivprocessen hos 30 studenter som skrev en text på L1-finska och en text på antingen L2-engelska (n = 10), L2-franska (n = 10) eller L2-svenska (n = 10). Med hjälp av en datadriven metod identifierades sex skrivprofiler: *explicit planerare*, *implicit planerare*, *långsam inledare*, *osäker inledare*, *snabb inledare* samt *snabb och produktiv inledare*. Eftersom vi även i denna studie undersöker skrivprofiler i början av skrivprocessen utgår vi från samma skrivprofiler som i Mutta m.fl. (u.u.). Till skillnad från Mutta m.fl. (u.u.) koncentrerar vi oss på skillnaderna i skrivprofiler i tre olika andraspråk hos samma skribent. Skrivprofilerna och kategoriseringskriterierna presenteras närmare i avsnitt 3.

3 Material och metod

Materialet för studien har samlats in vid ett finskt universitet på en valfri flerspråkig språkkurs i svenska, engelska och tyska våren 2023. Kursen riktade sig till andraårets studerande främst i ekonomi. Målet med kursen var att väcka språklig medvetenhet vid inläring och bruk av flera språk i affärssammanhang. Materialet är en del av ett större material som har samlats in i samband med projektet KISUVI³.

Materialet för studien består av inspelade skrivprocesser av de fem universitetsstuderande som deltog i materialinsamlingen under kursen. Det var valfritt att delta i materialinsamlingen och informanterna gav sitt samtycke till att delta i forskningen. I materialinsamlingen har vi följt forskningsetiska principer (TENK 2019). Materialet har pseudonymiserats och varje deltagare har tilldelats en personlig kod. Informanterna skrev en argumenterande text på de tre kursspråken. Texterna skrevs på dator utan hjälpmedel under en lektion och informanterna hade högst 20 minuter skrivtid per text. På svenska var uppgiften att skriva en text om att ha körkort och bil: *Tycker du att det är viktigt att ha körkort? Vilka för- och nackdelar finns det med att ha bil?* På engelska fick studenterna skriva om utbytesstudier: *What is your opinion on*

³ Projektet KISUVI: Monikielisten kirjoittajien kirjoitusprosessit: sanastokeskittymien ja sujuvuuden visualisointi graafiteorian avulla (sv. Flerspråkiga skribenters skrivprocesser: visualisering av helsekvenser och flyt baserad på grafteori) pågår vid Åbo universitet 2022–2026 och undersöker skrivprocesser hos flerspråkiga andraspråksinlärare. Projektet finansieras av Konestiftelsen.

student exchange? What are the advantages? What are the disadvantages? På tyska var temat att jobba vid sidan av studierna *Was halten Sie dafür, neben dem Studium zu arbeiten? Welche sind die Vor- und Nachteile?* Informanterna skrev texterna i denna ordning. Temana valdes så att de skulle vara bekanta för skribenterna från deras egen vardag (se även Baaijen & Galbraith 2018; Mutta m.fl. u.u.).

De färdiga texterna har bedömts enligt referensramens färdighetsnivåer A1–C2 (CEFR 2001) av två forskare med lång erfarenhet av bedömning. För att uppnå en enhetlig bedömning konsulterades en tredje bedömare vid behov. I tabell 1 presenteras bakgrundsinformation om informanterna och färdighetsnivåerna för de färdiga texterna.

Tabell 1. Bakgrundsinformation om informanterna och färdighetsnivåerna för de färdiga texterna

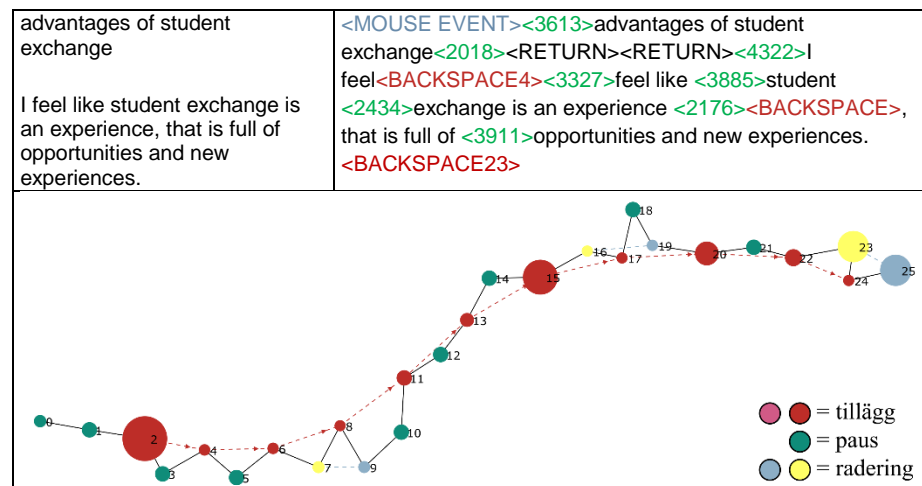
Informant	Förstaspråk	Ålder	Huvudämne	Studietid i år			Färdighetsnivå		
				Sv.	Eng.	Ty.	Sv.	Eng.	Ty.
ID3016	finska	20	ekonomi	7	11	9	B2	B2	B1
ID3018	finska	27	juridik	10	14	12	B2	B1	B2
ID3019	finska och tyska	23	juridik	10	15	L1	B1	B2	B2
ID3020	finska	26	ekonomi	10	18	8	A2	C1	B1
ID3022	tjuvasjiska	37	flerspråkig kommunikation och översättning	8	9	29	B1	B1	B2

Fyra av informanterna har finska som förstaspråk medan informant ID3022 har tjuvasjiska⁴ som förstaspråk. Hen har dock bott i Finland och använt finska i flera år. Eftersom ID3022 inte har fått sin grundutbildning i Finland avviker studietiden i de undersökta andraspråken från de övriga informanterna. Exempelvis har hen studerat tyska självständigt länge medan hen har studerat engelska en mycket kortare tid. Informant ID3019 har tyska som hemspråk i tillägg till finska men hen har börjat skriva på tyska först i gymnasiet i samband med studierna. Största delen av informanterna har studerat engelska längst medan studietiden i svenska är kortast för de flesta. Informanterna är i medeltal 26,6 år gamla. Informanterna har varierande huvudämnen. Informanterna ID3016 och ID3020 har ekonomi, informanterna ID3018 och ID3019

⁴ Tjuvasjiska tillhör språkfamiljen turkspråk och talas i huvudsak i Tjuvasjiska republiken.

har juridik och informant ID3022 har flerspråkig kommunikation och översättning som huvudämne. Majoriteten av texterna bedömdes vara på färdighetsnivå B1–B2 i alla tre språk. Av samtliga informanter hade informant ID3020 den lägsta nivån i svenska (A2) men samtidigt den högsta nivån i engelska (C1).

Materialinsamlingen har genomförts med tangentloggningsprogrammet GGXLog som sparar data om skrivprocessen, exempelvis tillägg, raderingar, revideringar och pauser (Leblay, Usoof & Caporossi 2022). Programmet innehåller också verktyg som möjliggör visualiseringar av skrivprocessen (Caporossi & Leblay 2015; Bécotte-Boutin, Caporossi, Leblay & Hertz 2019). I den här studien visualiseras skrivprocessen med hjälp av en progressiv graf som visar antalet händelser i skrivprocessen och innehållet i händelserna med hjälp av noder i olika färger (Usoof, Leblay & Caporossi 2020). I figur 1 presenteras ett exempel på en progressiv graf som visualiserar inledningsfasen i skrivprocessen.⁵

Figur 1. Exempel på en progressiv graf med färdig och linjär text (ID3019, engelska)

I grafen anges händelserna i skrivprocessen i nummerordning genom noder som binds ihop av linjer (se noderna 0–25 i figur 1). Medan formen på grafen inte har någon betydelse visar den streckade linjen med pilar på vilket sätt skrivprocessen framskrider och den kontinuerliga linjen visar sambanden mellan de olika händelserna i

⁵ Vi tackar projektforskaren Antti Suomela för all hjälp med figurerna.

skrivprocessen. Tilläggen anges med röda noder om de har lagts till efter texten och med rosa noder om de har lagts till inne i texten. Pauserna anges med gröna noder och raderingarna med gula noder. De blåa noderna visar om raderingen har gjorts med backstegstangenten eller delete-tangenten. I samband med figuren visas också den färdiga texten och den linjära texten. Den linjära texten visar den text som skribenten har producerat och de övriga händelserna anges inom <vinkelparentes>. Pauserna anges med grönt i millisekunder (1 s = 1000 ms), raderingarna med rött (inkl. antalet tecken som har raderats) och mushändelserna med blått. Eventuella förflyttningar med piltangenterna anges med olivgrönt (se t.ex. figur 2 nedan). Färgerna finns för att förtydliga den linjära texten och dessa färger är inte kopplade till färgerna i grafen.

Det har visat sig att det behövs mångsidiga metoder för att jämföra språkinlärnarnas varierande sätt att skriva (se t.ex. Révész m.fl. 2022; Mutta m.fl. u.u.). Därför utgår vi från inspelningen av skrivprocessen, visualiseringen av skrivprocessen och den linjära texten för att analysera skrivprofiler på tre olika andraspråk. För att kategorisera materialet i skrivprofiler analyserar vi inledningsfasen från början av skrivprocessen fram till slutet av den första meningen i brödtexten. Inledningsfasen kan innehålla en rubrik och/eller en plan för strukturen och innehållet (t.ex. underrubriker eller punktlistor) i tillägg till den första meningen i brödtexten. Rubrikerna kan i vissa fall syntaktiskt likna en mening. På grund av visualiseringsverktyget i GGXLog är det inte möjligt att analysera längre processer utan att den progressiva grafen skulle bli för komplex.

I inspelningarna granskade vi om skribenten gör en explicit plan i början av skrivprocessen, om hen först skriver en rubrik eller om processen börjar med en lång paus som tyder på implicit planering. Sedan antecknade vi skrivtiderna fram till slutet av den första meningen. Efter detta visualiserade vi inledningsfaserna med hjälp av den progressiva grafen (se ovan) och excerperade de motsvarande linjära och färdiga texterna. Den linjära texten är en central del av analysen eftersom den progressiva grafen inte kan visa innehållet i alla händelser samtidigt. Eftersom vi endast analyserar inledningsfaserna och har kortare skrivtid har vi modifierat de kategoriseringskriterier som används i tidigare forskning om skrivprofiler (jfr t.ex. Van Waes & Schellens 2003; se också Mutta m.fl. u.u.). I vår analys utgår vi från antalet händelser, typen av händelser (tillägg, paus, radering) och skrivtiden. Inledningsfaserna kategoriserades i sex profiler: *explicit planerare*, *implicit planerare*, *långsam inledare*, *osäker inledare*, *snabb inledare* samt *snabb och produktiv inledare* (Mutta m.fl. u.u.). Kategoriseringen av skrivprofiler presenteras närmare i tabell 2.

Tabell 2. Kategoriseringen av skrivprofiler

Skrivprofil	Beskrivning
Explicit planerare	inleder med en rubrik och/eller en plan, t.ex. mellanrubriker och lägger sedan till text under rubrikerna.
Implicit planerare	inleder med långa pauser och producerar den första meningen snabbt och enhetligt med endast få revideringar.
Långsam inledare	inleder långsamt och det tar en lång tid och relativt många revideringar att färdigställa den första meningen.
Osäker inledare	inleder relativt snabbt men det krävs många omformuleringar och revideringar att färdigställa den första meningen.
Snabb inledare	inleder snabbt med korta eller inga pauser alls och producerar en kort mening under en kort tid.
Snabb och produktiv inledare	inleder snabbt med korta eller inga pauser alls och producerar en lång mening under en kort tid.

Genom att jämföra profilerna mellan de tre olika andraspråken analyserar vi om skribenten representerar samma profil i varje språk eller om det förekommer några skillnader mellan skrivprofilerna i de tre språken.

4 Resultat

I det följande presenterar vi våra resultat. I tabell 3 presenteras kvantitativa data om inledningsfasen i skrivprocesserna på L2-svenska, L2-engelska och L2-tyska.

Tabell 3. Skrivtiden och antalet händelser i inledningsfasen.

Informant	Svenska		Engelska		Tyska	
	Skrivtid	Händelser	Skrivtid	Händelser	Skrivtid	Händelser
ID3016	06:03	71	00:49	19	02:56	52
ID3018	01:20	37	02:03	52	01:51	42
ID3019	01:00	15	01:10	25	00:55	14
ID3020	04:27	88	00:39	17	01:25	44
ID3022	00:59	33	01:12	34	00:31	8

Inledningsfaserna uppvisar stora skillnader mellan de olika språken hos informanterna ID3016 och ID3020 medan skillnaderna är relativt små hos resten av informanterna. Hos informant ID3022 skiljer sig inledningsfasen i uppgiften på tyska från de övriga

språken. Exempelvis behöver informant ID3016 en lång tid och många händelser att producera den första meningen på svenska, medan inledningsfasen på engelska är relativt kort med avsevärt färre händelser. I tabell 4 presenteras skrivprofilerna för inledningsfaserna i uppgifterna på de undersökta språken.

Tabell 4. Skrivprofilerna i uppgifterna på svenska, engelska och tyska

Informant	Svenska	Engelska	Tyska
ID3016	långsam inledare	implicit planerare	långsam inledare
ID3018	långsam inledare	långsam inledare	långsam inledare
ID3019	snabb och produktiv inledare	snabb och produktiv inledare	snabb och produktiv inledare
ID3020	explicit planerare (långsam inledare)	explicit planerare (snabb inledare)	långsam inledare
ID3022	osäker inledare	långsam inledare	snabb inledare

Av tabell 4 framgår att skrivprofilerna är ojämnt distribuerade mellan de olika språken och skribenterna. Den största kategorin *långsam inledare* förekommer sju gånger. Dessutom kan inledningsfasen i skrivandet på svenska hos informant ID3020 anses höra till denna kategori i tillägg till kategorin *explicit planerare*. Kategorin *snabb och produktiv inledare* förekommer tre gånger och kategorin *explicit planerare* finns i två fall. Både kategorin *implicit planerare* och *osäker inledare* förekommer endast i en inledningsfas var. Kategorin *snabb inledare* förekommer en gång och dessutom kan inledningsfasen i skrivandet på engelska hos informant ID3020 anses representera kategorin *snabb inledare* i tillägg till *explicit planerare*.

Härnäst presenterar vi de individuella skrivprofilerna närmare och diskuterar skillnader och likheter mellan språken. Enligt vår kategorisering som baserar sig på skrivtiden och antalet händelser samt typen av händelserna är informant ID3016 en långsam inledare på svenska. Informanten håller en lång paus i början av skrivprocessen och har långa pauser under hela inledningsfasen. Därtill gör hen många revideringar i texten. Allt detta leder till att det tar över sex minuter att bli klar med den första meningen. På engelska verkar informant ID3016 vara en implicit planerare. Det finns långa pauser i början men efter det produceras den första meningen relativt enhetligt under en kort tid. Såsom på svenska är informanten en långsam inledare på tyska vilket framgår av att hen håller en lång paus efter rubriken och har långa pauser under hela inledningsfasen.

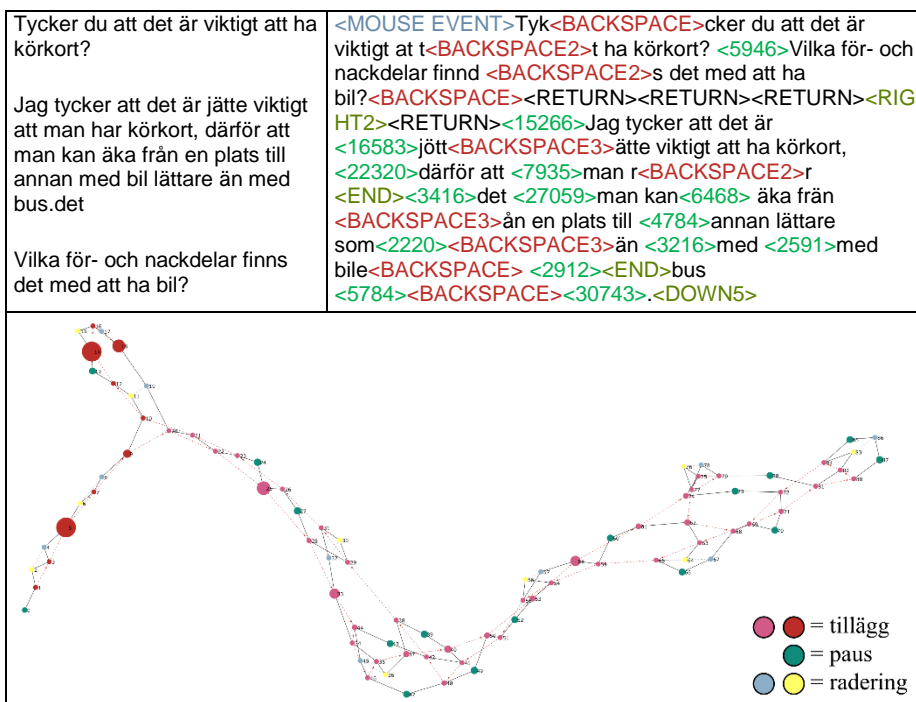
Informant ID3018 är en långsam inledare på alla tre språk och inledningsfaserna har flera likheter. Informanten inleder sina texter med relativt långa pauser och har

långa pauser också under resten av inledningsfaserna. Därtill förekommer det flera revideringar som orsakas av frekventa slagfel. Informant ID3019 har endast små skillnader i både skrivtiderna och händelserna mellan språken. Hen inleder sina texter med att skriva en rubrik och pauserna i skrivprocesserna är korta. Hen producerar relativt mycket text under en kort tid. Därmed kan informanten kategoriseras som snabb och produktiv inledare i samtliga texter.

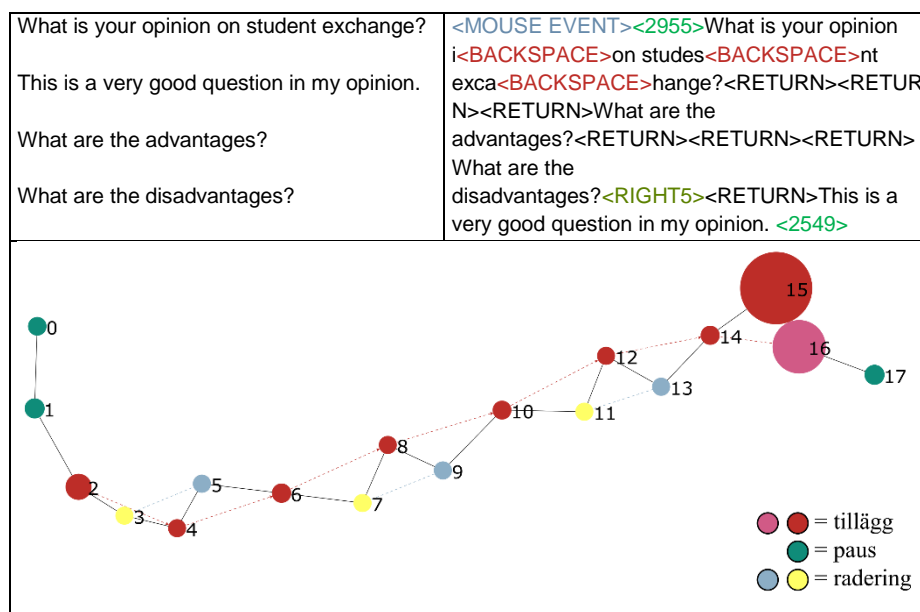
Informant ID3020 planerar sin text explicit på svenska och engelska men på tyska inleder hen texten långsamt utan en explicit plan. Det är dock viktigt att notera skillnaderna i skrivtiderna och i antalet händelser mellan språken. Skrivtiden är avsevärt längre och antalet händelser högre på svenska än på tyska medan inledningsfasen på engelska är mycket kortare. Därmed kan informanten kategoriseras som explicit planerare och även som långsam inledare på svenska och både som explicit planerare och snabb inledare på engelska. På tyska är hen en långsam inledare.

Hos informant ID3022 är skrivtiden och antalet händelser i inledningsfaserna på svenska och engelska nästan identiska medan inledningsfasen på tyska skiljer sig tydligt från dessa. På svenska är informanten en osäker inledare. Hen inleder med en relativt kort paus men omformulerar produktionen i den första meningen flera gånger. På engelska har hen relativt långa pauser under hela inledningsfasen och är därmed en långsam inledare. På tyska inleder informanten texten snabbt; hen skriver rubriken direkt och slutför resten av meningen med två korta pauser. Detta tyder på att hen är en snabb inledare på tyska.

Av analysen framgår att endast informanterna ID3018 och ID3019 har samma skrivprofil i de undersökta språken. Informant ID3022 har däremot helt olika skrivprofiler i alla tre språk. Hos informanterna ID3016 och ID3020 skiljer sig skrivprofilerna något exempelvis i fråga om planeringen. I det följande illustrerar vi skillnaderna i skrivprofilerna för informant ID3020 på L2-svenska och L2-engelska i figurerna 2 och 3. I båda språken gör informant ID3020 först en explicit plan med hjälp av en rubrik och en underrubrik som man kan se i de linjära texterna och som illustreras i de röda och rosa noderna i de progressiva graferna.

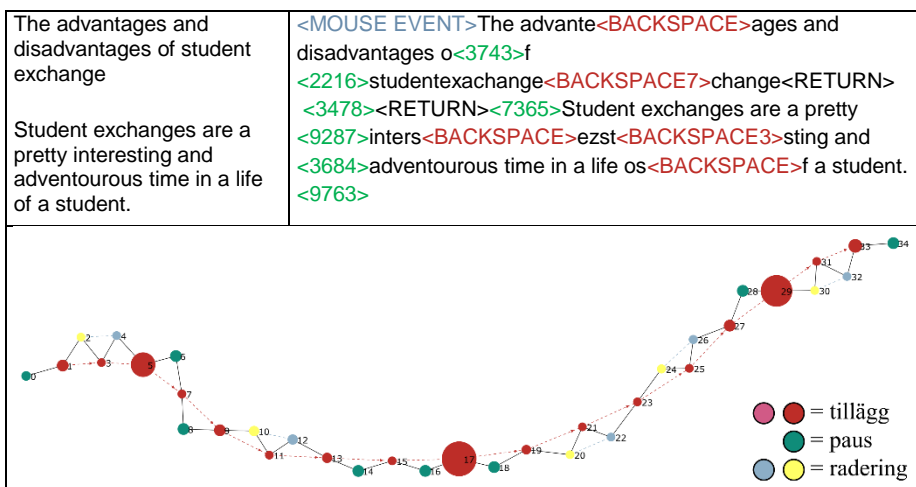

Figur 2. Färdig text, linjär text och progressiv graf hos informant ID3020 på L2-svenska: Explicit planerare (långsam inledare)

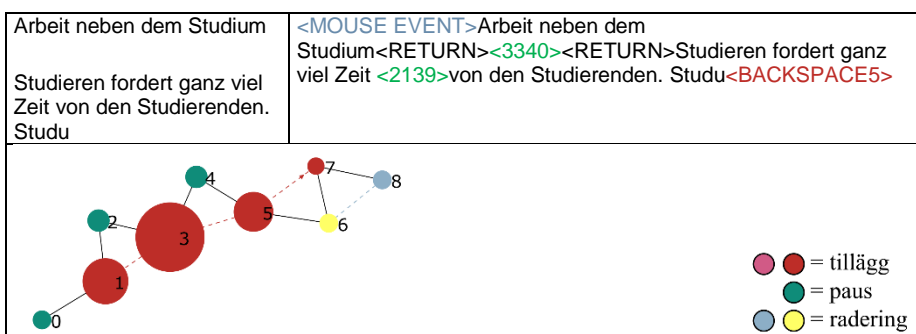

Figur 3. Färdig text, linjär text och progressiv graf hos informant ID3020 på L2-engelska: Explicit planerare (snabb inledare)

Informant ID3020 representerar olika skrivprofiler på svenska och engelska vilket framkommer av figurerna 2 och 3. Eftersom hen gör en plan i början av skrivprocesserna är hen en explicit planerare på båda språken. Skillnaden i inledningsfaserna är dock klar; på svenska krävs det avsevärt fler händelser (88 st.) för att slutföra meningen medan inledningsfasen på engelska innehåller färre händelser (17 st.). I tillägg till en explicit planerare är informanten en långsam inledare på svenska och en snabb inledare på engelska. Denna skillnad kan man tydligt se i antalet noder i graferna. Exempelvis är antalet pauser som illustreras med de gröna noderna avsevärt högre i inledningsfasen på svenska än på engelska. Härnäst illustrerar vi skillnaderna i skrivprofilerna hos informant ID3022 på L2-engelska och L2-tyska i figurerna 4 och 5.

Figur 4. Färdig text, linjär text och progressiv graf hos informant ID3022 på L2-engelska: Långsam inledare

Figur 5. Färdig text, linjär text och progressiv graf hos informant ID3022 på L2-tyska: Snabb inledare

Hos informant ID3022 förekommer det stora skillnader i skrivprofilerna mellan L2-engelska och L2-tyska som framgår av figurerna 4 och 5. I inledningsfasen på engelska ingår flera händelser (34 st.) med frekventa pauser (gröna noder) vilket gör informanten till en långsam inledare. På tyska har informanten producerat den första meningen med några få händelser (8 st.). Därmed är informanten en snabb inledare på tyska.

5 Sammanfattning och diskussion

Syftet med studien var att synliggöra eventuella skillnader i skrivprofiler i inledningsfaser hos fem andraspråksinlärare. Med inledningsfasen avser vi skrivprocessen från början av inspelningen fram till slutet av den första meningen i brödtexten. Via en analys av skillnaderna i inledningsfaserna på L2-svenska, L2-engelska och L2-tyska identifierade vi olika skrivprofiler. I vår analys utgick vi från en kategorisering som baserar sig på skrivtiden och antalet händelser samt typen av händelserna. Kategoriseringen utgörs av sex skrivprofiler: *explicit planerare*, *implicit planerare*, *långsam inledare*, *osäker inledare*, *snabb inledare* samt *snabb och produktiv inledare* (se också Mutta m.fl. u.u.).

Alla dessa profiler förekom i materialet. I totalt åtta inledningsfaser kunde skrivprofilen kategoriseras som långsam inledare medan de övriga profilerna endast förekom ett fåtal gånger. Detta tyder på att de flesta informanterna behövde tid till att planera sin produktion i början av skrivprocessen (Lindström & Zetterholm 2019:70; se även Mohsen 2024; jfr Révész m.fl. 2022). Två informanter (ID3018, ID3019) hade samma skrivprofil i skrivandet på alla de undersökta språken vilket tyder på att de är konsekventa i sitt sätt att börja skriva. Däremot har tre informanter olika skrivprofiler på de undersökta språken. Hos två informanter (ID3016, ID3020) skilde sig skrivprofilen något exempelvis i fråga om planeringen. Endast en informant (ID3022) hade olika skrivprofiler i alla de undersökta språken.

Det kan finnas flera orsaker till skillnaderna i skrivprofilerna. Alla skribenter har inte nödvändigtvis något visst sätt att inleda skrivandet utan skrivprofilen kan variera från en text till en annan och från ett språk till ett annat (se Van Waes 1992; Van Waes & Schellens 2003). Även skillnaderna i språkfärdigheten kan påverka inledningsfasen och därmed också skrivprofilen i denna fas (Forbes 2018; Mutta m.fl. u.u.; se även Lindström & Zetterholm 2019; jfr Mutta m.fl. 2025). Ett brett ordförråd kan underlätta skrivandet på andraspråk och ordförrådet har en avgörande betydelse särskilt i uppgifter med färdigt bestämda teman (Kormos 2014:199; Jung 2017:193–194). Exempelvis planerar informant ID3020 sina texter explicit på både svenska och engelska men skrivprocesserna skiljer sig ändå i fråga om skrivtiden. Skrivprocessen inleds långsamt på svenska där informanten är på färdighetsnivå A2 medan skrivprocessen inleds snabbt på engelska där hen är på nivå C1. Hos de övriga informanterna är skillnaderna i färdighetsnivåerna så pass små att man inte kan dra några slutsatser om sambandet mellan språkfärdigheten och skrivprofilen. Därtill kan kontakten med målspråket spela en viktig roll för hur man inleder sina texter. Om man ofta ser, hör och använder ett

visst språk kan det vara lättare att inleda skrivandet på detta språk (se Åberg m.fl. 2025). I Finland har man många möjligheter till informell inläring av engelska jämfört med svenska och tyska. Trots svenskans ställning som nationalspråk lärs språket ofta in främst i formella sammanhang.

Även tangentfärdigheten kan ha påverkat skrivprofilerna (Lindström & Zetterholm 2019; Van Waes, Leijten, Roeser, Olive & Grabowski 2021). Med högre slagfrekvens krävs det en kortare tid att slutföra den första meningen medan frekventa slagfel avbryter skrivflödet och det tar tid att rätta dessa fel. I denna studie kan tangentfärdigheten och slagfrekvensen ha påverkats av att några informanter använde en lånedator i materialinsamlingen. Själva testsituationen kan också ha påverkat resultaten i vår studie eftersom informanterna bara hade en begränsad tid på sig att skriva. De skribenter som vanligen brukar planera sina texter hann kanske inte planera lika mycket som de brukar (se även Åberg m.fl. 2025). Eftersom vi hade ett begränsat antal informanter kräver tolkningen av resultaten försiktighet. Med större material och statistiska metoder skulle det vara möjligt att uppnå generaliserbara resultat.

Resultaten kan tillämpas på olika sätt i undervisningen. Exempelvis kan läraren och inläraren tillsammans granska likheter och skillnader i skrivprofilerna och därmed öka inlärarens medvetenhet om olika sätt att skriva (se t.ex. Bowen, Nathan & Vandermeulen 2022; se även Forbes 2018:16–17). Att vara medveten om sin egen skrivprofil kan stöda skrivandet och även undvika ångest inför prestationen (Mutta m.fl. u.u.). Därmed är det ytterst viktigt att undersöka likheter och skillnader i andraspråkinlärares skrivprofiler.

Till slut kan vi konstatera att den linjära texten och visualiseringen kompletterar varandra i analysen av skrivprofilerna. Den linjära texten visar innehållet i de händelser som ingår i inledningsfaserna medan den progressiva grafen underlättar tolkningen av skillnaderna mellan olika inledningsfaser (se Leblay m.fl. 2022). I våra fortsatta undersökningar kommer vi att inkludera analyser av skrivflytet och tangentfärdigheten samt retrospektiva intervjuer om skrivprocesserna (för olika metoder se t.ex. Van Waes m.fl. 2021; Révész m.fl. 2022). På detta sätt är det möjligt att få en fördjupad förståelse av de faktorer som påverkar skrivprofilerna i inledningsfasen hos andraspråkinlärare.

Referenser

Abrahamsson, Niclas, 2009: Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur.

- Baaijen, Veerle M. & Galbraith, David, 2018: Discovery through writing: Relationships with writing processes and text quality. *Cognition and Instruction*, 36(3), 199–223. Doi: <https://doi.org/10.1080/07370008.2018.1456431>.
- Bécotte-Boutin, Hélène-Sarah, Caporossi, Gilles, Leblay, Christophe & Hertz, Alain, 2019: Writing and rewriting: Keystroke logging's colored numerical visualization. I: Lindgren, Eva & Sullivan, Kirk H. P. (red.), *Observing writing: insights from keystroke logging and handwriting*. Leiden: Brill Academic Publishers. S. 96–124.
- Bowen, Neil E. J. A., Nathan, Thomas & Vandermeulen, Nina, 2022: Exploring feedback and regulation in online writing classes with keystroke logging. *Computers and Composition*, 63, 102692.
- Caporossi, Gilles & Leblay, Christophe, 2015: A graph theory approach to online writing data visualization. I: Cislaru, Georgeta (red.), *Writing(s) at the Crossroads: The Process-Product Interface*. Amsterdam: John Benjamin. S. 171–181.
- CEFR, 2001 = Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Council for Cultural Co-operation. Education Committee. Modern Languages Division, Strasbourg: Cambridge University Press.
- Cislaru, Georgeta & Olive, Thierry, 2018: *Le processus de textualisation: Analyse des unités linguistiques de performance écrite*. Louvain-la-Neuve: De Boeck Supérieur. Doi: <https://doi.org/10.3917/dbu.cisla.2018.01>.
- Chenoweth, N. Ann & Hayes, John R., 2001: Fluency in writing: generating text in L1 and L2. *Written Communication*, 18, 80–98.
- Ellis, Rod & Yuan, Fangyuan, 2004: The effects of planning on fluency, complexity, and accuracy in second language narrative writing. *Studies in Second Language Acquisition*, 26(1), 59–84.
- Forbes, Karen, 2018: The role of individual differences in the development and transfer of writing strategies between foreign and first language classrooms. *Research Papers in Education*, 34(4), 445–464.
- Hammarberg, Björn, 2004: Teoretiska ramar för andraspråksforskning. I: K. Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.), *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 9. uppl. Lund: Studentlitteratur. S. 25–78.
- Hayes, John R., 2006: New Directions in Writing Theory. I: MacArthur, Charles A., Graham, Steve & Fitzgerald, Jill (red.), *Handbook of writing research*. The Guilford Press. S. 28–40.
- Hayes, John R. & Flower, Linda S., 1980: Identifying the organization of writing processes. I: Gregg, Lee W. & Steinberg Erwin R. (red.), *Cognitive processes in writing*. Hillsdale, N.J.: Lawrence Erlbaum associates. S. 3–30.
- Johansson, Victoria, 2018: *Kognitiva skrivprocesser*. Skolverket.

- Jung, Jookyong, 2017: Effects of task complexity on L2 writing processes and linguistic complexity: A keystroke logging study. *English Teaching*, 72(4), 179–200. Doi: <https://doi.org/10.15858/engtea.72.4.201712.179>.
- Kellogg, Ronald T., 1996: A model of working memory in writing. I: C. Michael, Levy & Sarah, Ransdell (red.), *The science of writing: Theories, methods, individual differences, and applications*. Lawrence Erlbaum Associates, Inc. S. 57–71.
- Kormos, Judit, 2014: Differences across modalities of performance: An investigation of linguistic and discourse complexity in narrative tasks. I: Byrnes, Heidi & Manchón, Rosa M. (red.), *Task-Based Language Learning – Insights from and for L2 Writing*. Amsterdam: John Benjamins. S. 193–216. Doi: <https://doi.org/10.1075/tblt.7.08kor>.
- Leblay, Caporossi, Usoof, Hakim & Caporossi, Gilles, 2022: Kirjoittamisprosessin dynaaminen visualisointi. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 13 (3). Hämtad 25.3.2025. Tillgänglig: <<https://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202404152886>>.
- Lindström, Eva & Zetterholm, Elisabeth, 2019: Tangentnedslag och pauser i flerspråkiga elevers skrivprocess. *RASK*, 49, 67–86.
- Mohsen, Mohammed Ali, 2024: L1 versus L2 writing processes: What insight can we obtain from a keystroke logging program? *Language Teaching Research*, 28(6), 2251–2275.
- Mutta, Maarit, 2020: L2 fluency and writer profiles. I: Pekka, Lintunen, Maarit, Mutta & Pauliina, Peltonen (red.), *Fluency in L2 learning and use*. Bristol: Multilingual Matters. S. 63–80.
- Mutta, Maarit & Laine, Päivi, 2024: Mitä kirjoitusprosessi kertoo minusta kirjoittajana? Kielten yliopisto-opiskelijoiden monikielisen kirjoittajätietoisuuden tukeminen. I: Ruohotie-Lyhty, Maria, Huhta, Ari, Moate, Josephine, Mård-Miettinen, Karita, Pirhonen, Hillamaria & Salo, Olli-Pekka (red.), *Näkökulmia moninaisuuteen kielen oppimisessa ja opettamisessa. Perspectives on diversity in language learning and teaching. AFinLA-teema / n:o 18*. S. 229–250. Hämtad 20.3.2025. Tillgänglig: <<https://journal.fi/afinla/issue/view/11662>>.
- Mutta, Maarit, Peltonen, Pauliina, Laine, Päivi & Lintunen, Pekka, 2025: Fluency across modes: an exploratory study of L1 and L2 spoken and written fluency. *International Review of Applied Linguistics in Language Teaching*, 1–30. Doi: <https://doi.org/10.1515/iral-2024-0187>.
- Mutta, Maarit, Laine, Päivi, Åberg, Anne-Maj & Mäkilä, Mari, u.u.: Visualising multilingual writers bursts and profiles in the initial writing phase. I: Leblay, Christophe, Caporossi, Gilles & Usoof, Hakim (red.), *An introduction to data visualisation of the writing process*. Studies in writing Series. BRILL.
- Révész, Andrea, Michel, Marije, Lu, Xiaojun, Kourtali, Nektaria, Lee, Minjin, & Borges, Laís, 2022: The relationship of proficiency to speed fluency, pausing, and eye-gaze behaviours in L2 writing. *Journal of Second Language Writing*, 58, 100927.

- Roca de Larios, Julio, Coyle, Yvette & Nicolás-Conesa, Florentina, 2016: Focus on writers: Processes and strategies. I: Manchón, Rosa M. & Matsuda, Paul Kei (red.), *Handbook of Second and Foreign Language Writing*. Berlin: De Gruyter Mouton. S. 267–286.
- TENK, 2019 = Kohonen, Iina, Kuula-Luumi, Arja & Spoof, Sanna-Kaisa (red.). Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland. Forskningsetiska delegationens anvisningar 2019. Forskningsetiska delegationens publikationer 3/2019 (2). Forskningsetiska delegationen.
- Usoof, Hakim, Leblay, Christophe & Caporossi, Gilles, 2020: *GenoGraphiX-Log Version 2.0 User Guide*. Les Cahiers Du GERAD G-2020-68. Hämtad: 1.8.2022. Tillgänglig: <<https://ggxlog.net/download/userGuide.pdf>>.
- Van Waes, Luuk, 1992: The influence of the computer on writer profiles. I: Pander Maat, Henk & Steehouder, Michaël (red.), *Studies of functional text quality*. Amsterdam & Atlanta, GA: Editions Rodopi B. V. S. 173–186.
- Van Waes, Luuk & Schellens, Peter Jan, 2003: Writing profiles: the effect of the writing mode on pausing and revision patterns of experienced writers. *Journal of Pragmatics*, 35, 829–853.
- Van Waes, Luuk, Leijten, Mariëlle, Roeser, Jens, Olive, Thierry & Grabowski, Joachim, 2021: Measuring and assessing typing skills in writing research. *Journal of Writing Research*, 13(1), 107–153. Doi: <https://doi.org/10.17239/jowr-2021.13.01.04>.
- Åberg, Anne-Maj, Mäkilä, Mari & Mutta, Maarit, 2025: Visualisointi ja haastattelut kirjoitussujuvuuden tutkimuksen tukena. *Puhe ja kieli* 45(1), 39–60. Doi: <https://doi.org/10.23997/pk.161704>.